

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Шифр та назва спеціальності	073 Менеджмент
Назва освітньо-професійної програми	Менеджмент
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій
Кафедра	Менеджменту та маркетингу
Статус навчальної дисципліни	ОК-28 ОПП «Менеджмент»
Форма навчання	Денна

Викладач

Станіславик Олена В'ячеславівна
elenastanislavyk@ukr.net

Професор кафедри менеджменту та маркетингу, доктор наук економічних наук, професор

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	<p>Дисципліна «Операційний менеджмент» має міждисциплінарний характер. Вона інтегрує, відповідно до свого предмету, знання з таких дисциплін: Економічна теорія, Економіка підприємства Менеджмент, Самоменеджмент. Навчання спрямовано на формування у здобувачів вищої освіти компетентності щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> – усвідомлення того, що операційна система є однією з найважливіших складових будь – якого підприємства, через що спеціалісту в галузі управління потрібне докорінне знання основ та категорійного апарату операційного менеджменту;
-------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> – знання принципів та методів раціональної організації, планування і контролю та функціонуванням операційних систем різних видів; – уміння розробляти операційну стратегію підприємства; вміння обґрунтовувати рішення щодо створення операційної системи, підтримки належного режиму її поточного функціонування; – вміння здійснювати менеджмент якості та управляти продуктивністю операційної діяльності організації; знання особливостей операційного менеджменту на підприємствах різних галузей.
Мета дисципліни	– формування у майбутніх менеджерів умінь розроблення операційної стратегії, створення та використання галузевих операційних підсистем як основи забезпечення досягнення місії організації.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації. СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту. СК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом. СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.
Результати навчання	ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень. ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації. ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень. ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування. ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи. ПРН 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації. ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 6 кредитів ЄКТС 180 годин). Для денної форми навчання: лекції – 30 годин, практичні заняття – 16 годин, самостійна робота – 134 години.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у 7-му семестрі (1–15 тижні)

Змістовий модуль 1 Операційна система організації та операційний менеджмент

Тема 1.	<p>Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту</p> <p>Виробництво як процес перетворення ресурсів організації у вихідну продукцію. Об'єктивні закономірності управління виробництвом (операційною діяльністю).</p> <p>Сутність операційної функції. Галузеві особливості операційної функції.</p> <p>Категорія «операційна діяльність» та «виробнича діяльність», їх взаємозв'язок та розбіжність. Виробничий та операційний менеджмент: спільні та відмінні характеристики.</p> <p>Сутність і місце операційного менеджменту в системі менеджменту організації. Взаємозв'язок операційного менеджменту з іншими функціональними видами менеджменту.</p> <p>Історичний розвиток операційного менеджменту: промислова революція, розвиток теорії менеджменту, розвиток науки менеджменту і систем.</p> <p>Взаємозв'язок між категоріями «операційна функція», «операційний менеджер», «операційна система», «операційний процес», «операція».</p> <p>Особливості операційного менеджменту: цілі та основні завдання.</p> <p>Структура процесу реалізації операційного менеджменту. Функціональна характеристика операційного менеджменту.</p>
Тема 2.	<p>Операційна стратегія як основа проектування операційної системи</p> <p>Коло стратегічних питань, що вирішується у операційному менеджменті.</p> <p>Сутність та етапи розробки операційної стратегії. Виражена компетентність підприємства.</p> <p>Формування стратегії виробництва товару. Вплив життєвого циклу на операційну стратегію.</p> <p>Розробка стратегії процесу. Типи процесів: сфокусований на процесі, сфокусований на продукті та процес, який повторюється.</p> <p>Порівняння стратегій процесів.</p> <p>Особливості сфери послуг, які впливають на операційну стратегію.</p> <p>Застосування «дерева рішень» у проектуванні продукту або процесу.</p>
Тема 3.	<p>Операційна система організації: поняття, склад та види</p> <p>Сутність системного підходу до операційного менеджменту. Операційна система як об'єкт управління. Особливості та властивості операційної системи.</p> <p>Елементи операційної системи: підсистема забезпечення, трансформуюча підсистема та підсистема планування і контролю.</p> <p>«Входи» та «виходи» операційної системи.</p> <p>Класифікаційні підходи до операційних систем. Специфічні риси одичної операційної системи. Особливості операційної системи серійного типу. Характеристика операційної системи масового виробництва. Операційна система з безперервним процесом як різновид операційної системи масового виробництва.</p>
Тема 4.	<p>Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати</p> <p>Поняття операційної діяльності підприємства. Склад основних ресурсів як вхідних факторів операційної діяльності. Продукт (послуга) як результат операційної діяльності підприємства.</p> <p>Операційні процеси організації – динамічна основа функціонування та розвитку операційної системи. Принципи організації та</p>

	<p>складність операційних процесів. Типи операційних процесів, їх ознаки.</p> <p>Організація операційного процесу у просторі: технологічний та предметний напрями спеціалізації.</p> <p>Поняття, структура та тривалість операційного циклу підприємства. Визначення тривалості операційного циклу підприємства.</p> <p>Особливості управління за фазами операційного циклу підприємства.</p>
Тема 5.	<p>Управління процесом проектування операційної системи</p> <p>Проектування операційної системи: сутність, цілі та етапи. Склад критеріїв та факторів проектування операційної системи. Соціотехнічний підхід до розробки операцій. Відмінності між проектуванням продукту та послуги. Розгортання функції якості як можливість залучення споживача до операційного процесу.</p> <p>Сучасний рівень розвитку виробничих та невиробничих операційних систем.</p> <p>Необхідність рішень з просторової організації діяльності. Проектування виробничих потужностей: аргументи на користь створення великих⁷ централізованих та невеликих децентралізованих підприємств. Проектування та місце розташування підприємства: фактори мікро- і макросередовища.</p> <p>Розміщення обладнання та робочих місць для виробництва: поопераційне функціональне, потокове лінійне та фіксоване позиційне планування. Проектування робіт і нормування праці.</p>
Змістовий модуль 2. Управління поточним функціонуванням операційної системи	
Тема 6.	<p>Управління поточним функціонуванням операційної системи</p> <p>Довгострокове, середньострокове та короткострокове планування операцій, сукупне планування. Базові стратегії планування.</p> <p>Управління матеріально-технічним забезпеченням. Функції, завдання і основні вимоги до оперативного управління виробництвом. Зміст та фази оперативного управління. Види систем оперативного управління виробництвом. Організація диспетчеризації операційної діяльності.</p> <p>Контролювання операційного процесу: значення й технологія. Контролювання якості сировини, матеріалів, товарів та послуг. Контролювання запасів.</p> <p>Роль, завдання та принципи управління матеріальними ресурсами та запасами. Управлінські рішення у сфері управління запасами та пов'язаними з ними витратами. Особливості управління запасами залежного та незалежного попиту. Виштовхувальні та витягувальні системи.</p> <p>Робоче середовище та умови праці, режим роботи. Розподіл та кооперація праці. Мотивування роботи. Основи нормування праці. Методи нормування праці та часу. Хронометраж.</p>
Тема 7.	<p>Основи управління проектами</p> <p>Сутність проектного підходу до управління організацією. Значення та основні завдання в процесі управління проектами.</p> <p>Планування проектів. Поопераційний перелік робіт. Створення робочих графіків за допомогою діаграм Г. Гантта. Розклад проектів. Контроль проектів. Методи сітьового планування: переваги та недоліки. Техніка управління проектами методом оцінювання та розгляду програми (PERT) та методом критичного шляху (CPM).</p>
Тема 8.	Основи менеджменту якості

Поняття, значення та фактори забезпечення якості товарів та послуг. Показники якості та методи їх оцінювання. Основні підходи щодо менеджменту якості. Планування якості. Організаційне забезпечення якості. Інструменти контролю якості. Аналіз існуючих програм забезпечення якості: підхід У.Е. Демінга, Д. Джурана, П. Кросбі, К. Ісікави. Підхід з позицій загального менеджменту якості. Розвиток програми забезпечення якості. Система стандартів ISO 9000.

Тема 9. Управління результативністю операційної діяльності
Показники результативності функціонування виробничих та невиробничих операційних систем. Продуктивність операційної діяльності як міра результативності операційного менеджменту. Комплексний підхід до питань продуктивності. Моделювання процесу управління продуктивністю операційної системи. Фактори, що впливають на динаміку продуктивності. Шляхи підвищення її продуктивності.

Список рекомендованих джерел

1. Бай С.І., Гайдай Ю.В., Микитенко Н.В. Операційний менеджмент: електронний підручник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012
2. Капінос Г.І., Бабій І.В. Операційний менеджмент: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 352 с.
3. Капінос Г.І. Управління якістю: навч. посіб. Київ: Кондор, 2016. 277 с.
4. Овдіюк О.М., Тимошенко М.М., Пивовар А.М., Пивовар П.В. Операційний менеджмент: практикум. Житомир: ЖНАЕУ, 2015. 156 с.
5. Старченко Г.В., Калінько І.В., Косач І.А. Операційний менеджмент: навч. посіб.; МОН України, Чернігівський держ. ін-т економіки і управління. Київ: Кондор, 2018. 231 с

Інформація про консультації

Що понеділка у вересні-грудні 2023 року з 11⁰⁰ до 12⁰⁰ год., дистанційно – проф. Станіславик О.В.

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином: <i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати екзамену – до 40 балів.</i>
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано		
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D				
60-63	E	Задовільно			

35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика опанування дисципліни

Відвідування: Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен) є обов'язковою. При проведенні занять в онлайн-режимі, присутність здобувача враховується у разі відкритого вікна.

Дотримання принципів академічної доброчесності: Підготовка усіх завдань, письмових робіт і та ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності.

Умови зарахування пропущених занять: Пропущені лекційні або практичні заняття необхідно відпрацювати і захистити у встановленому порядку. За кожну пропущену лекцію здобувач вищої освіти має скласти презентацію в програмному забезпеченні Microsoft PowerPoint, пропущене практичне заняття можна відпрацювати самостійно за темою заняття. Захист пропущених занять відбувається відповідно до графіку консультацій викладача.

Інші умови: Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Google Classroom